

Regelrådets uttalelse

Om: **Forslag til endring av forskrift om håndtering av farlig stoff**

Ansvarlig: **Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap**

Regelrådets konklusjon: **Forslaget er tilstrekkelig utredet**

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Deres ref.:
2019/3034

Vår ref.:
2024/63

Vår saksbehandler:
Bendik Dalene

Dato:
11.12.2024

Uttalelse

Om: **Forslag til endring av forskrift om håndtering av farlig stoff**
Konklusjon: **Forslaget er tilstrekkelig utredet**

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) hører foreslåtte endringer i regelverket for håndtering av farlige stoffer. Forslagene innebærer betydelige endringer som kan påvirke norsk næringsliv, spesielt gjennom skjerpede krav til lagring, risikovurdering og rapportering. Samtidig kan de nye reglene gi nytte i form av økt sikkerhet og bedre regelverksforståelse.

Regelrådet mener at utredningen er grundig og i tråd med kravene i utredningsinstruksen. Problemstillingene er tydelig beskrevet, alternative tiltak er vurdert, og konsekvensene for næringslivet er godt kartlagt. DSB har spesielt vurdert både større og mindre virksomheter, og Regelrådet finner det positivt at det har vært dialog med nordiske samarbeidspartnere og bransjer.

Selv om enkelte økonomiske virkninger ikke er tallfestet, er de kvalitative virkningene vurdert tilfredsstillende. Regelrådet mener derfor at utredningen legger et godt grunnlag for beslutninger som ivaretar både sikkerhet og næringslivets interesser. Det hadde vært en fordel om høringsnotatet ble gjort mer leservennlig, blant annet ved å inkludere en innholdsfortegnelse. Regelrådet mener og at fremstillingen av skillet mellom gjeldende rett og forslaget til nye bestemmelser kunne vært tydeligere.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen

Gry Agnete Alsos
leder av Regelrådet

1 Om forslaget som er sendt på høring

Forslagene som er sendt på høring, innebærer endringer i forskriften om håndtering av farlige stoffer for å forbedre sikkerhet, presisjon og harmonisering med CLP-forordningen for å sikre internasjonal konsistens i definisjoner og klassifisering av farlige stoffer. Endringene presiserer forskriftens formål og virkeområde, herunder unntak for trykksatte radioaktive stoffer og blant annet tydeliggjøring av regler for bunkring og lagring av farlige stoffer. DSB foreslår å innføre krav om risikokonturer for storulykkevirksomheter, som skal gi bedre oversikt over risiko for omgivelsene. Videre er det forslag om skjerpede lagringskrav, med forbud mot bruk av brannfarlige gasser i kjellere og under terreng. Samtidig vil DSB spesifisere regler for oppbevaring for serveringssteder og idrettsanlegg.

Krav til inspeksjon, vedlikehold og rapportering skjerpes. Blant annet øker rapporteringsbyrden for eierskifte ved virksomheter som omfattes av forskriften. Nabovirksomheter som kan påvirke hverandre ved ulykker etc. vil etter forslagene måtte utveksle informasjon og samordne tiltak for å ivareta sikkerhet. I tillegg foreslår DSB krav om bruk av akkrediterte inspeksjonsorganer. Forslagene legger vekt på økt sikkerhet og tydeligere krav, samtidig som de innebærer byrder for næringslivet i form av administrative krav og økonomiske investeringer.

2 Regelrådets mandat og prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, jf. vedtekter for Regelrådet § 1. Rådet gir rådgivende skriftlige uttalelser ved høring.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker vi gir uttalelser til.

2.1 Hvorfor Regelrådet har valgt å uttale seg om saken

Endringene som foreslås har samlet sett potensiale til å påvirke norsk næringsliv gjennom skjerpede krav til lagring, risikovurdering og rapportering, samtidig som de kan gi nytte i form av bedre regelverksforståelse og redusert risiko.

3 Regelrådets vurdering av utredningen

Ifølge Regelrådets vedtekter § 2 første ledd skal Regelrådet ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Regelrådets uttalelser tar særlig utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksens punkt 2-1 Minimumskravene til utredning og punkt 2-2 Omfang og grundighet.

3.1 Beskrivelse av problemet og målet med forslaget

Høringsnotatet identifiserer flere problemer med gjeldende regelverk, blant annet uklarhet i definisjoner, utilstrekkelige sikkerhetskrav og manglende harmonisering med CLP-forordningen. Formålet med endringene er å redusere risikoen for ulykker og tilsiktede hendelser, sikre at virksomheter følger klare og forutsigbare regler, samt å forbedre sikkerheten for omgivelsene

rundt storulykkevirksomheter. Problemene er tydelig definert, og målene for endringene fremstår som godt begrunnede. Samtidig savner Regelrådet at det tydeligere blir henvist til CLP-forordningen og dens innhold, slik at behovet for harmonisering med denne, slik den er gjennomført i norsk rett, kommer klart frem.

3.2 Utredning av alternative tiltak

DSB har i møter med bransjen diskutert alternativer til lokalitetsgitte samtykker. DSB skriver at et forslag som har vært diskutert er om samtykkene heller skal rettes mot virksomhetens kompetanse, styringssystemer og organisering, og i mindre grad mot hver enkelt lokalitet. Et annet eksempel er innmelding av bunkringsaktiviteter. Her har DSB vurdert tre alternativer opp mot hverandre, inkludert et nullalternativ.

DSB har vurdert deler av regelverket i en europeisk kontekst. Videre har DSB vært i kontakt med MSB (Sverige), TUKES (Finland) og Beredskapsstyrelsen (Danmark). Det er positivt at det både er sett hen til annen praktisering, samt at det har vært dialog med nordiske samarbeidspartnere.

I tillegg har DSB vurdert utforming av bestemmelser også der hvor de berørte kan ha ulike særtrekk knyttet til sin drift.

Regelrådet mener at DSB samlet sett har vurdert alternativer som tilfredsstillende utredningsinstruksens krav til vurdering av alternative tiltak.

3.3 Beskrivelse av berørt næringsliv

DSB nevner ulike berørte aktører gjennomgående gjennom utredningen. Høringsnotatet gjennomgår samtlige forslag til endringene i forskriften, og berørt næringsliv nevnes løpende. Utredningen viser hvilke typer virksomheter for enkelte av forslagene, samt at det for enkelte av bestemmelsene vil være berørte på tvers av bransjer. Regelrådet mener samtidig at DSB kunne beskrevet berørt næringsliv noe mer grundig, eksempelvis ved at det i et eget avsnitt gis et sammendrag som beskriver antatt berørte aktører.

3.4 Utredning av virkninger for næringslivet

Positive virkninger er utredet. Dette inkluderer økt sikkerhet, bedre forutsigbarhet i regelverket og redusert risiko for ulykker, som vil være varige og samfunnsnyttige. I tillegg vektlegger DSB regelverket i en større nasjonal kontekst, da øvrig regelverk er tilpasset CLP-forskriften. Negative virkninger er økonomiske byrder for næringslivet, særlig i form av økte kostnader for inspeksjoner, tekniske oppgraderinger og risikokonturer.

Det er ikke forsøkt tallfesting av virkningene. Imidlertid viser DSB til at dette for mange tilfeller vanskelig vil la seg gjøre, gitt forslagenes art og omfang. Regelrådet mener DSB har tilstrekkelig vurdert de kvalitative virkningene av forslaget, i tillegg til å være transparent overfor hvilke virkninger det er krevende å innhente data om.

3.5 Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

Regelrådet mener at DSB gjennomgående har forsøkt å søke løsninger som vil være enkle for næringslivet å rette seg etter. Det kan i den sammenheng nevnes at DSB i flere tilfeller vurderer

alternative løsninger opp mot hverandre, og gjør en avveining basert blant annet på mulighet til oppfyllelse fra virksomhetene sin side.

4 Prinsipper for god regulering av næringslivet

Regelrådet skal følge den faglige utviklingen og praksis på områdene regelforenkling og regulering, og gi informasjon og generell veiledning som fremmer effektiv regulering, jf. vedtektene § 2 fjerde ledd. I dette arbeidet ser Regelrådet blant annet til bestep praksis i Norge og arbeidet med god regulering i andre land. Regelrådet ser også hen til reglene om tidlig involvering av berørte i utredningsinstruksen punkt 3-1.

4.1 Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

De fleste virksomheter i Norge er små virksomheter, og disse bidrar i stor grad til den samlede verdiskapningen. Regelrådet jobber for å øke bevisstheten om at tiltak kan påvirke små virksomheter annerledes enn store virksomheter. For eksempel kan administrative oppgaver pålagt gjennom regelverk være mer krevende for små enn for store virksomheter.

DSB retter ikke særskilt et fokus mot små virksomheter. Imidlertid fremgår det av høringsnotatet enkelte eksempler på virksomhet som kan være representativt for mindre virksomheters drift. Det fremstår etter eksemplene ikke som at forslagene nødvendigvis vil ramme mindre aktører på en uforholdsmessig måte sammenlignet med virksomheter med stordriftsfordeler. Regelrådet mener derfor at DSB har hensyntatt små virksomheter i ved utformingen av regelverket.

4.2 Involvering av berørt næringsliv i regelverksprosessen

DSB viser til kommunikasjon med flere aktører innenfor berørte virksomheter, eksempelvis med to aktører som har ulike metoder for bunkring. Innspillene fra aktørene har så blitt benyttet og innvirket på de konkrete forslagene som blir foreslått. I tillegg blir det nevnt hvordan aktørene forholder seg til de foreslåtte regelverksendringene om innmelding. Regelrådet vil trekke frem dette som et godt eksempel på hvordan private aktører kan være en delaktig ressurs i regelverksprosessen.

4.3 Rapporteringsbyrder

Det fremgår at det vil være enkelte nye rapporteringsbyrder, eksempelvis ved eierskifter og ved bunkring skip til skip. DSB fremhever samtidig at det er forsøkt å benytte løsninger som ikke skal være tyngende for de berørte. Regelrådet er av oppfatningen at de foreslåtte rapporteringskravene ikke er utformet på en måte som vil skape unødvendig administrative byrder for virksomhetene.

4.4 Fremtidsrettet regulering

DSB har vurdert at bruken av biogass vil øke i fremtiden, og at det er viktig med et regelverk som tar høyde for dette. Regelrådet finner det positivt at det er vurdert hvordan regelverket vil fungere i fremtiden.

4.5 Planlagt fremtidig evaluering av regelverket

Forslagene til endringer består både av nasjonale bestemmelser og bestemmelser som gjenspeiler CLP-forordningen. I tillegg til å følge med på evalueringer som gjøres i EU-sammenheng, anbefaler Regelrådet at DSB gjør egne evalueringer for å vurdere hvordan regelverket fungerer i en nasjonal kontekst. Dette innebærer at evaluering bør speile de mekanismene og tidsrammene som er etablert i EU. Dette inkluderer vurdering av implementeringsutfordringer, nasjonale behov og særnorske forhold, som for eksempel næringsstruktur, geografi og transportforhold.

4.6 Andre kommentarer til utredningen og gjennomføringen av høringen

Høringsnotatet med fordel kunne vært gjort mer leservennlig, eksempelvis ved bruk av innholdsfortegnelse. Høringsnotatet er langt og inneholder mange detaljer, en innholdsfortegnelse og et sammendrag innledningsvis ville gjort høringsnotatet mer leservennlig. Leservennlighet er en sentral faktor for å sikre at høringsnotater gir berørte aktører tilstrekkelig grunnlag for å forstå og vurdere de foreslåtte endringene. Det er viktig at innholdet struktureres på en måte som gjør det enkelt å navigere og finne frem til bestemmelsene som er relevante for den enkelte høringsinstans.

En tydelig innholdsfortegnelse er spesielt viktig når det blir foreslått en rekke regelverksendringer. Den gir leseren bedre oversikt over strukturen og gjør det mulig å identifisere de delene av dokumentet som er mest relevante for dem. Dette gjelder særlig for næringslivsaktører som ofte har begrensede ressurser til å analysere hele høringsnotatet i detalj.

5 Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

DSB har på en tilstrekkelig måte vurdert alternativer, virkninger og hvilke virksomheter som blir påvirket av forslagene. Regelrådet mener at slik det fremstår er forslagene utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.